

Αθήνα, 29 Απριλίου 2021

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους κ.κ. Υπουργούς
Εσωτερικών
Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Θέμα: «Φωτογραφικές προμήθειες και επικάλυψη χρηματοδοτήσεων υποκρύπτονται στην πρόσκληση για τη «Χωριστή Συλλογή Βιοαποβλήτων, Γωνιές Ανακύκλωσης και Σταθμοί Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων» του προγράμματος «Αντώνης Τρίτσης» και οδηγούν σε σκανδαλώδη απώλεια δημόσιων πόρων και αποτυχία της ανακύκλωσης στην Ελλάδα».

Στις 05-04-2021, κατά τη συζήτηση στη Βουλή με τη διαδικασία των επίκαιρων ερωτήσεων, της ερώτησης 3623/460/27-1-2021 με θέμα τη φωτογραφική περιγραφή εξοπλισμού διαλογής στην πηγή για Γωνιές Ανακύκλωσης, μέσω του προγράμματος «Αντώνης Τρίτσης» και την έλλειψη συντονισμού μεταξύ των συναρμόδιων Υπουργείων Εσωτερικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του Ελληνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης, ο Αναπληρωτής Υπουργός Εσωτερικών δήλωνε ότι *«αυτό το διάστημα βρίσκεται σε εξέλιξη η τροποποίηση ορισμένων σημείων της πρόσκλησης, η οποία θα τεθεί υπόψη του Ελληνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης για σχόλια και παρατηρήσεις».*

Είχαν προηγηθεί δύο ερωτήσεις βουλευτών του ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ για το ζήτημα (1829/17-11-2020 και 3623/460/27-1-2021), όπου είχε επισημανθεί ότι, στην εν λόγω αρχική πρόσκληση του Προγράμματος (ΑΔΑ ΩΩ1Λ46ΜΤΛ6-Ρ76, 29/09/2020) περιγραφόταν εξοπλισμός που παρέπεμπε άμεσα στον εξοπλισμό που χρησιμοποιεί το Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΕΔ) «Ανταποδοτική Ανακύκλωση ΑΕ», καθώς επίσης και εξοπλισμός που παρέχεται από άλλα ΣΕΔ εγκεκριμένα από τον ΕΟΑΝ (ΕΕΑΑ ΑΕ, Ανακύκλωση Συσκευών ΑΕ).

Στο θεσμικό πλαίσιο της χώρας μας προβλέπεται ρητά ότι ο εξοπλισμός αυτός θα έπρεπε να παρέχεται δωρεάν από τα ΣΕΔ προς τους Δήμους, κάτι που επισημαίνουν στις ερωτήσεις τους οι βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ. Αντίθετα με τις προβλέψεις του θεσμικού πλαισίου η πρόσκληση δεν περιλάμβανε ρητή

εξαίρεση χρηματοδότησης για εξοπλισμό που παρέχεται από τα ΣΕΔ, σε αντίθεση με παρεμφερείς προσκλήσεις και εντάξεις έργων από το ΕΣΠΑ/ΥΜΕΠΕΡΑΑ για Πράσινα Σημεία και Γωνιές Ανακύκλωσης, που έχουν δημοσιευτεί σύμφωνα με τη νομοθεσία.

Στις 13-04-2021 δημοσιεύθηκε τελικά η 2^η τροποποίηση της πρόσκλησης για τη «Χωριστή Συλλογή Βιοαποβλήτων, Γωνιές Ανακύκλωσης και Σταθμοί Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων» (ΑΔΑ: Ψ0Ω146ΜΤΛ6-3Ψ8), η οποία εξακολουθεί να περιλαμβάνει τον εν λόγω εξοπλισμό, χωρίς καμία ουσιαστική αλλαγή ούτε ως προς την περιγραφή του, ούτε ως προς τη συμπερίληψη ρητής εξαίρεσης για εξοπλισμό που παρέχεται από τα ΣΕΔ, ούτε ως προς τα δικαιολογητικά τα οποία οφείλουν να παρέχουν οι Δήμοι που επιθυμούν να χρηματοδοτηθούν για τη δημιουργία Γωνιών Ανακύκλωσης.

Επιπλέον, η εφαρμογή οικονομικού εργαλείου για τον εξοπλισμό Διαλογής στην Πηγή εξακολουθεί να είναι υποχρεωτική και με αυτό τον φωτογραφικό όρο μεθοδεύεται και χειραγωγείται η συνεργασία όλων των ΟΤΑ με ένα ΣΕΔ. Παράλληλα προκύπτει θέμα πιθανού αποκλεισμού Δήμων από τη συγκεκριμένη πρόσκληση, στην περίπτωση που το Τοπικό τους Σχέδιο διαχείρισης απορριμμάτων και ανακύκλωσης προβλέπει άλλο μοντέλο για την εφαρμογή του «πληρώνω όσο πετάω» ή για την επιβράβευση της ανακύκλωσης σε επίπεδο τοπικής επιχείρησης/νοικοκυριού, με βάση τις καλές ευρωπαϊκές και διεθνείς πρακτικές.

Για την τροποποίηση αυτή δόθηκε, κατόπιν αιτήματος της ΕΥΔΕ ΥΠΕΣ της 08-04-2021, η σύμφωνη θετική γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου του ΕΟΑΝ στις 09-04-2021 (ΑΔΑ: 97Π446Ψ8ΟΖ-ΦΧ3). Στην απόφαση αυτή, πέραν της θετικής γνωμοδότησης, αναφέρεται ότι ο ΕΟΑΝ θεωρεί ότι «*οι δυνητικοί δικαιούχοι ΟΤΑ Α' βαθμού οι οποίοι θα αιτηθούν τη δημιουργία Γωνιών Ανακύκλωσης στο πλαίσιο του Προγράμματος «Αντώνης Τρίτσης», υποχρεούνται σε μεταγενέστερο στάδιο να υποβάλουν προς έγκριση στον ΕΟΑΝ το σχέδιο εναλλακτικής διαχείρισης που προτίθενται να εφαρμόσουν*», και ότι ο ΕΟΑΝ, στο πλαίσιο αυτό, θα αξιολογήσει κατά πόσον το σχέδιο εναλλακτικής διαχείρισης του κάθε Δήμου συμμορφώνεται με τη νομοθεσία, λαμβάνοντας υπόψη και τα εγκεκριμένα Επιχειρησιακά Σχέδια των Συστημάτων Εναλλακτικής Διαχείρισης, εντός της χωρικής αρμοδιότητας κάθε ΟΤΑ.

Η απόφαση του ΔΣ του ΕΟΑΝ, σε συνδυασμό με τη «μη-τροποποίηση» της πρόσκλησης ανοίγει περαιτέρω το παράθυρο για διπλή χρηματοδότηση εξοπλισμού διαλογής στην πηγή μέσω του Προγράμματος «Αντώνης Τρίτσης», καθώς:

- Σύμφωνα με το άρθ. 8 παρ. 3 του Ν. 4496/2017, υποχρέωση για υποβολή Σχεδίου Εναλλακτικής Διαχείρισης προς τον ΕΟΑΝ έχουν οι ΟΤΑ Α' Βαθμού που οργανώνουν οι ίδιοι την εναλλακτική διαχείριση δημοτικών αποβλήτων. Δεν ισχύει όμως το ίδιο για τους ΟΤΑ που ήδη

οργανώνουν την εναλλακτική διαχείριση αποβλήτων σε συνεργασία με τους φορείς ΣΣΕΔ αποβλήτων συσκευασιών. Στην περίπτωση αυτή, που αφορά και τη συντριπτική πλειοψηφία των ΟΤΑ, οι ΟΤΑ δεν έχουν υποχρέωση υποβολής σχεδίου εναλλακτικής διαχείρισης προς τον ΕΟΑΝ (καθώς αυτό αποτελεί υποχρέωση μόνο του ΣΕΔ μέσω του επιχειρησιακού σχεδίου που υποβάλλει για έγκριση στον ΕΟΑΝ). Σημειώνεται επίσης ότι ακόμα και σε περιπτώσεις που οι ΟΤΑ σχεδιάζουν και οργανώνουν με δική τους ευθύνη τα έργα ανακύκλωσης, το ΣΕΔ καλύπτει τις δαπάνες εξοπλισμού συλλογής. Ως εκ τούτου ο όρος που έθεσε το ΔΣ του ΕΟΑΝ αναφέρεται σε ελάχιστες εξαιρέσεις των ΟΤΑ, αποτελεί υπεκφυγή και δεν αντιμετωπίζει το επίδικο ζήτημα.

- Ο χρονικός ορίζοντας για την υποβολή/έγκριση του Σχεδίου Εναλλακτικής Διαχείρισης των ΟΤΑ-δυνητικών δικαιούχων του προγράμματος «Αντώνης Τρίτσης» από τον ΕΟΑΝ, δεν προσδιορίζεται ούτε στην πρόσκληση του Προγράμματος ούτε στην απόφαση του ΔΣ του ΕΟΑΝ. Εξάλλου δηλώνεται ότι η αξιολόγηση αυτή θα γίνει σε μεταγενέστερο στάδιο, και θα έπεται της προμήθειας του εξοπλισμού. Ως αποτέλεσμα θα εντάσσονται και θα υλοποιούνται προτάσεις εξοπλισμού που δεν θα έχουν καμία έγκριση και καμία αποτελεσματικότητα, θα έρχονται σε αντίθεση με τις προβλέψεις της νομοθεσίας και τις απαιτήσεις της ΕΕ, με ό,τι μετέπειτα συνέπειες μπορεί να έχει αυτό για το ίδιο το πρόγραμμα και για τους προϋπολογισμούς των Δήμων.
- Επιπλέον η έγκριση του Σχεδίου Εναλλακτικής Διαχείρισης από τον ΕΟΑΝ (ή ακόμα και το ίδιο το Σχέδιο) δεν περιλαμβάνεται οριζόντια στα απαιτούμενα δικαιολογητικά που καλούνται να υποβάλουν οι δυνητικοί δικαιούχοι προς την ΕΥΔΕ ΥΠΕΣ, επιβεβαιώνοντας έτσι το συμπέρασμα ότι ο όρος αυτός τέθηκε υποκριτικά για να καλύψει μια παράτυπη και σκανδαλώδη μεθόδευση.
- Η ΚΥΑ τροποποίησης του Προγράμματος «Αντώνης Τρίτσης» (ΚΥΑ 6302-08/04/2021, ΦΕΚ Β' 1399) δεν προϋποθέτει σύμφωνη γνώμη του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας ή του Ελληνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης για την ένταξη προτάσεων στο πρόγραμμα, όπως λ.χ. συμβαίνει για προτάσεις που εμπίπτουν στις αρμοδιότητες των Υπουργείων Υγείας, Ψηφιακής Διακυβέρνησης και για θέματα Πολιτικής Προστασίας.

Είναι σαφές πλέον ότι η κυβέρνηση, αντί να διορθώσει τα θεσμικά κενά και τις παρατυπίες της πρόσκλησης, τις συγκαλύπτει προσχηματικά με ευθύνες της πολιτικής ηγεσίας και του ΥΠΕΝ και του ΥΠΕΣ, εφόσον τους έχει πολλαπλώς παρουσιαστεί το σκάνδαλο και δεν μπορεί να σταθεί η δικαιολογία της ελλιπούς ενημέρωσης. Έτσι όμως ανοίγει διάπλατα η οδός για διπλές χρηματοδοτήσεις, σπατάλη δημοσίων πόρων, ελλιπή εφαρμογή των κανόνων

περί κρατικών ενισχύσεων και αθέμιτο ανταγωνισμό, διακινδυνεύοντας και ενδεχομένως και τη δανειοδότηση του προγράμματος «Αντώνης Τρίτσης» από την Ευρ. Τράπεζα Επενδύσεων.

Τέλος σημειώνεται ότι όπως προκύπτει από το έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης και Εφαρμογής του Υπουργείου Εσωτερικών με ημερομηνία 05-04-2021 που κατατέθηκε στα πρακτικά της Βουλής από τον Αναπλ. Υπουργό Εσωτερικών, 18 Δήμοι έχουν καταθέσει προτάσεις στην πρόσκληση του Τομέα Απορριμμάτων, και σε τουλάχιστον 6 περιπτώσεις, όπως τουλάχιστον προκύπτει από τους τίτλους, τα αιτήματα χρηματοδότησης φαίνεται να περιλαμβάνουν και εξοπλισμό για διαλογή στην πηγή και άλλων υλικών, εκτός των βιοαποβλήτων, που θα έπρεπε να καλύπτεται από πόρους των ΣΕΔ. Η εκ των υστέρων τροποποίηση της πρόσκλησης και η αντίθεση των προτάσεων των ΟΤΑ, που έχουν ήδη υποβληθεί, με τη νομοθεσία περί ΣΕΔ του ΥΠΕΝ αποτελεί ακόμα μια πτυχή παρατυπιών αυτής της πολύπαθης και σκανδαλώδους πρόσκλησης.

Επειδή στο χώρο της ανακύκλωσης δεν χωρούν φωτογραφικές προκηρύξεις και πρακτικές που λειτουργούν εις βάρος του δημοσίου συμφέροντος και της ανακύκλωσης,

Επειδή τα χρηματοδοτικά εργαλεία της πολιτείας οφείλουν να καλύπτουν πραγματικές ανάγκες, να μην υποκρύπτουν παραβιάσεις των κανόνων των κρατικών ενισχύσεων και να μη σπαταλούνται με άλλες επιδιώξεις,

Επειδή τα προγράμματα διευρυμένης ευθύνης παραγωγού και οι πόροι των ΣΕΔ οφείλουν να αξιοποιούνται στο μέγιστο δυνατό βαθμό προκειμένου η χώρα να πετύχει τους στόχους ανακύκλωσης που θέτει,

Επειδή η αποκάλυψη διπλής χρηματοδότησης μέσω του προγράμματος Αντώνης Τρίτσης μπορεί να θέσει σε αμφισβήτηση το σύνολο του προγράμματος και της χρηματοδότησης από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων

Επειδή οι Δήμοι και η ανακύκλωση δεν μπορεί να γίνουν θύματα σκανδαλώδων μεθοδεύσεων

Ερωτώνται οι κ.κ. Υπουργοί:

- 1. Πώς προτίθενται τελικά να ελέγξουν ουσιαστικά και με συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα/δικαιολογητικά, ότι μέσω έργων που θα χρηματοδοτηθούν από το «Αντώνης Τρίτσης» δεν θα υπάρξει προμήθεια εξοπλισμού που τα ΣΕΔ οφείλουν να παρέχουν δωρεάν στους Δήμους;**
- 2. Πώς θα ελεγχθούν αποτελεσματικά οι Δήμοι που είναι ήδη συμβεβλημένοι με ΣΕΔ, εφόσον αυτοί δεν υποχρεούνται στην υποβολή σχεδίου εναλλακτικής διαχείρισης στον ΕΟΑΝ;**

3. Πως θα διασφαλιστεί ότι δεν υπάρχει φωτογραφική προμήθεια εξοπλισμού ή εξοπλισμού που πρέπει να παρέχεται δωρεάν από τα ΣΕΔ ειδικά για τους Δήμους που δεν εμπίπτουν στην παρ.3 του άρθ.8 του Ν. 4496/2017; Θα ζητηθεί τελικά η θετική γνωμοδότηση του ΕΟΑΝ πριν την έγκριση των προτάσεων; Σε αντίθετη περίπτωση πως θα δεσμεύεται ο Δήμος ότι θα ακολουθήσει την διαδικασία του άρθ.8 του Ν. 4496/2017;
4. Τι εξασφαλίζει η μεταγενέστερη εξέταση του Σχεδίου Εναλλακτικής Διαχείρισης εφόσον αυτό γίνει μετά την προμήθεια εξοπλισμού και εφόσον η συντριπτική πλειοψηφία των ΟΤΑ δεν υποχρεούνται στη σύνταξη και έγκριση αυτού το σχεδίου εφόσον στο σύνολό τους σχεδόν συνεργάζονται με ΣΕΔ;
5. Πόσοι και ποιοι Δήμοι έχουν υποβάλει Σχέδια Εναλλακτικής Διαχείρισης στον ΕΟΑΝ μέχρι σήμερα; Για ποιους έχουν εκδοθεί εγκρίσεις και πόσοι και ποιοι ακόμη οφείλουν να υποβάλουν Σχέδια Εναλλακτικής Διαχείρισης;
6. Πόσοι και ποιοι από τους Δήμους που έχουν ήδη καταθέσει πρόταση που περιλαμβάνει Γωνιές Ανακύκλωσης ή Εξοπλισμό Διαλογής στην Πηγή στο πρόγραμμα «Αντώνης Τρίτσης» έχουν υποβάλει ή υποχρεούνται να υποβάλλουν Σχέδιο Εναλλακτικής Διαχείρισης στον ΕΟΑΝ; Προτίθεται να ζητήσει το Υπουργείο Εσωτερικών ή ο ΕΟΑΝ πρόσθετα δικαιολογητικά για το σκοπό αυτό και πώς, εφόσον δεν προβλέπεται στην πρόσκληση;
7. Πώς συνάδουν οι διαδικασίες που προβλέπει η ΚΥΑ του προγράμματος Αντώνης Τρίτσης με τον εποπτικό ρόλο του ΕΟΑΝ; Σκοπεύει το Υπουργείο Εσωτερικών να προβεί σε νέες τροποποιήσεις, λαμβάνοντας υπόψη του την απόφαση 178.1/09.04.2021 του ΔΣ του ΕΟΑΝ;

Οι ερωτώντες Βουλευτές

Φάμελλος Σωκράτης

Ζαχαριάδης Κώστας

Αβραμάκης Ελευθέριος

Αυλωνίτης Αλέξανδρος - Χρήστος

Βαρδάκης Σωκράτης

Βέττα Καλλιόπη

Γιαννούλης Χρήστος

Γκαρά Αναστασία (Νατάσα)

Γκιόλας Γιάννης

Δραγασάκης Γιάννης

Ζουράρις Κωνσταντίνος

Ηγουμενίδης Νίκος

Καρασαρλίδου Ευφροσύνη (Φρόσω)

Κατρούγκαλος Γιώργος

Μάλαμα Κυριακή

Μαμουλάκης Χαράλαμπος (Χάρης)

Μάρκου Κωνσταντίνος

Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος

Μπαλάφας Γιάννης

Μπάρκας Κωνσταντίνος

Νοτοπούλου Κατερίνα

Ξενογιαννακοπούλου Μαριλίζα

Παπαδόπουλος Αθανάσιος (Σάκης)

Παπανάτσιου Κατερίνα

Πέρκα Θεοπίστη (Πέτη)

Πούλου Παναγιού (Γιώτα)

Σαντορινιός Νεκτάριος

Σκουρλέτης Παναγιώτης (Πάνος)

Τριανταφυλλίδης Αλέξανδρος

Φωτίου Θεανώ

Χαρίτου Δημήτριος (Τάκης)

Χρηστίδου Ραλλία

Ψυχογιός Γεώργιος